

Strategisk Partnerskab om gas i transportsektoren

Baggrund

Det er i Energiaftalen af marts 2012 besluttet at støtte infrastruktur til alternative drivmidler med i alt 70 mio. kr. i perioden 2013-2015. Der er i denne sammenhæng afsat 20 mio. kr. til initiativer med gas i tunge køretøjer. Heraf er 2 mio. kr. afsat til anvendelse i 2013 til analyser, der skal afklare de drifts- og samfundsøkonomiske aspekter forud for udrulning af infrastruktur i 2014 og 2015.

Dette notat beskriver præmisserne for opstarten af det strategiske partnerskab, der skal udvikle grundlaget for den senere udmøntning af puljen, og notatet skal tjene til en afklaring og afstemning af forventninger mellem parterne.

Overordnet kan der identificeres en række centrale præmisser i forhold til en videre udrulning af gas i den danske transportsektor:

- Der er en meget begrænset umiddelbar CO₂-effekt ved at erstatte diesel med naturgas.
- Gas er mest velegnet til den tunge transport, da fossile brændsler i den lette (person)transport i forhold til energieffektivitet og CO₂-fortrængning bedst erstattes med el.
- Såfremt målet bag en øget andel af gas i transporten er CO₂-fortrængning, bør naturgas i transportsektoren derfor på sigt erstattes af biogas.
- Der kan imidlertid også være væsentlige andre fordele forbundet med en øget anvendelse af gas i transportsektoren, herunder forsynings- og prissikkerhedsmæssige aspekter.

Der hersker i dag usikkerhed om en række af de centrale rammevilkår, der er forbundet med udrulningen af gas i transportsektoren. Dette gælder især de drifts- og samfundsøkonomiske aspekter - både i forhold til energiselskaberne og transportørerne. Partierne bag energiaftalen har derfor besluttet, at der først gennemføres et analysearbejde, der skal afklare sådanne usikkerheder, før der gives midler til konkrete infrastrukturprojekter.

Partnerskabet

Der etableres et strategisk partnerskab om gas i transportsektoren mellem Energistyrelsen (ENS), Trafikstyrelsen (TS) og centrale aktører på området. Formålet er dels at sikre en større grad af inddragelse i og ejerskab til udmøntningen af midlerne i puljen, dels at sikre, at der i fællesskab mellem interessenterne på området etableres et gennemsigtigt og bredt dækkende grundlag for det videre arbejde med gas i transportsektoren. TS og ENS varetager formandskab og sekretariatet for partnerskabet.

Partnerskabet vil have to hovedopgaver:

1. Gennemførelse af analyser af eksisterende rammevilkår for udrulningen af gas i transportsektoren, herunder:
 - a. Identificere de temaer og problemstillinger, der skal omfattes af analyserne.
 - b. Udarbejde kommissorium for de analyser, der skal gennemføres.
 - c. Gennemgang, drøftelse og kvalitetssikring af analyseresultater.

2. Identificere grundlaget for udmøntningen af midler til infrastrukturprojekter, herunder opstilling af kriterier for identifikation af konkrete infrastrukturbehov (fx demonstrations- og forsøgs-behov, volumenmæssige forhold mv.)

Ovenstående pkt. 2 gennemføres i forlængelse af analysen, beskrevet nedenfor, og udgør dermed det endelige resultat for samarbejdet. Analysernes resultater og ikke mindst de udarbejdede scenarier skal anvendes i arbejdet under pkt. 2. Udgangspunktet for tildelingen af midlerne vil være, at markedet for gas selv skal kunne udvikle gasinfrastrukturen, og at de 20 mio. kr. skal fungere som en starthjælp. TS og ENS står for udvælgelse af indgåede gaspartnerskaber (projekter) og ENS står for den endelige udmøntning af puljemidlerne.

Analyserne

Analyserne, som vil blive udarbejdet af eksterne konsulenter, bør som udgangspunkt omhandle følgende temaer:

1. Kortlægning og vurdering af eksisterende vilkår og rammer for anvendelsen af gas i transportsektoren i Danmark:
 - a. Vurdering af potentialet på 10, 20 og 30 års sigt for anvendelse af gas i transportsektoren fordelt på typer af køretøjer og transportformål (de typer og formål som kan anvende CNG/CBG som drivmiddel), herunder potentialet for udenlandske køretøjers tankning af i DK. Vurderingen skal ske under hensyntagen til udviklingsscenarier for drivmidler og transportarbejde mv.
 - b. Kort vurdering af markedsudbuddet af gaskøretøjer, fordelt på kategori, typer mv. – herunder forventninger til det fremtidige udbud af gaskøretøjer.
 - c. Relevante tekniske aspekter vedr. motorteknologi, tryktanke mv. – herunder de sikkerhedsmæssige forhold
 - d. Skatte-, afgifts- og tarifmæssige forhold indenfor de forskellige led i forsyningskæden (brændstoffer, køretøjer, anvendelse, miljømæssige forhold mv.), herunder ift. andre typer af drivmidler
 - e. Investerings- og driftsmæssige forhold for hhv. energileverandører, operatører og producenter. Herunder omkostninger i forbindelse med etablering af infrastruktur, merpris på gaskøretøjer, service, vedligeholdelse, afskrivning/værditab og brændstofomkostninger
 - f. Miljømæssige konsekvenser ved overgang fra diesel til gas (CO₂, luftforurening og støj)
 - g. Energiforsyningsmæssige forhold både ift. naturgas og potentialet for biogas til transport (leverancesikkerhed, prisudviklingsscenarier, infrastruktur mv.)
 - h. Relevant national og international regulering, herunder EU direktivforslag om infrastruktur til bl.a. gas til transport.
2. Kortlægning af sammenlignelige rammevilkår i andre, relevante lande (Italien, Tyskland, Sverige, Holland) samt erfaringer fra disse lande med anvendelsen af gas i transportsektoren.
3. Opstilling af 2-3 scenarier for en videre udrulning af gas til transportsektoren (både natur- og biogas). For hvert scenarie skal de CO₂-mæssige, driftsmæssige og samfundsøkonomiske

konsekvenser vurderes. Det afklares nærmere, hvilke scenarier der anvendes inden analysen igangsættes. Forskellige muligheder for anvendelse af biogas vurderes i en række andre analyser i ENS, og vil kunne indgå i analyserne, ligesom forskellige rammevilkår, afgiftsforhold og udviklingen i transportarbejdet.

Analyserne finansieres af Infrastrukturpuljen under ENS. De skal være afsluttede ved udgangen af 2013.

Deltagerkreds

Energiselskaber:

- E-ON
- Naturgas Fyn
- HMN
- DONG
- Energinet DK

Flådeoperatører/indkøbere:

- Post Danmark
- Arla Foods
- Danske Regioner
- KL
- Arriva
- Trafikselskaberne i Danmark

Interesseorganisationer:

- Danske Bilimportører (kan udvælge repræsentanter fra fabrikkerne)
- Energi og Olieforum (EOF)
- Danske busvognmænd
- DTL
- ITD
- DI transport
- Brancheforeningen for Biogas
- Dansk Energi (gas)
- Økologisk Råd

Forskere/eksperter:

- RUC
- DTU Transport
- Teknologisk Institut
- Jørgen Henningsen

Myndigheder:

- Energistyrelsen
- Trafikstyrelsen

